

JÄTEALAN YHTEISTYÖRYHMÄ (4/2023) KOKOUSMUISTIO

Aika Perjantai 8.9.2023 klo 9:00-11:30

Paikka Teams ja nh. Sorva (Aleksanterinkatu 7)

Osallistujat

Paikalla:

Tuuli Myllymaa	Syke
Tuulia Innala	Kuntaliitto
Jutta Laine-Ylijoki	KIVO
Anna-Maija Pajukallio	YM (pj.)
Marja-Riitta Korhonen	YM (siht.)

Etänä

Jenni Sademies	TYNK
Laura Paloviita	YM
Teemu Virtanen	PIRELY
Marja Ola	Kaupan liitto
Tuovi Kurttio	SLL/Kierrätyskeskus
Riitta Levinen	YM
Eini Lemmelä	YM
Merja Torniainen	Ruokavirasto
Malin zu Castell-Rudenhause	VTT
Liisa-Marie Stenbäck	TYNK
Jukka Kero	Kiinteistöliitto
Saila Porthen	YM
Margareta Wahlström	VTT
Titta Berlin	MMM
Lasse Pöyry	KKV
Jenni Hunnako	MTK
Laura Idström	ELY-keskus
Ilkka Hippinen	Motiva
Mika Heinonen	ELY-keskus
Sirje Stén	YM
Juha Anttila	AVI
Taina Kallus	KIVO
Mika Honkanen	TEM
Aaron Vuola	Metsäteollisuus ry
Katja Moliis	Kierrätysteollisuus ry
Satumaija Levón	ETL
Juha-Pekka Salmi	TYNK
Hanna Salmenperä	Syke
Leena Virkki	Teknoliiketeollisuus
Olli Dahl	Aalto yliopisto
Merja Saarnilehto	YM
Sanna Sairanen	Business Finland
Jouni Nissinen	YM

1-2. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja esityslista hyväksyttiin.

3. Ajankohtaiset jäte- ja kiertotalousasiat / Anna-Maija Pajukallio YM

Anna-Maija esitti ajankohtaisia jäte- ja kiertotalousasioita. Esitys saatavilla Hankeikkunassa. Esiin nousi kysymys U- ja E-kirjeen eroista. EU:n perusteos määrittää asian näin: *”U-kirjelmää laaditaan EU:ssa päätettävistä asioista, jotka sisältönsä puolesta kuuluisivat eduskunnan toimivaltaan, jos Suomi ei olisi EU:n jäsen. E-kirjeellä ministeriö antaa eduskunnalle selvityksiä vireillä olevista EU-asioista, jotka ovat muita kuin lainsäädäntö- ja budjettiasioita tai kansainvälisiä sopimuksia.”*

4. Tietoiskut

Jätedirektiivin muutosehdotus / Sirje Stén YM

Sirje esitti jätedirektiivin muutosehdotuksen, joka koskee elintarvike- ja tekstiilijätettä. Esitys saatavilla hankeikkunassa.

Keskustelua käytiin tekstiilien osalta. Tuottajan määritelmään liittyen kysyttiin, mikä voisi olla sellainen tilanne tekstiilien osalta, että tuottaja ei olisi valmistaja tai maahantuojaja? Sirje totesi, että sellaista tapausta on vaikea keksiä, mutta tarkoitus lienee, että kaikille tekstiileille löytyy aina tuottaja ja vain yksi tuottaja. Kommentoitiin, että ehdotus näyttäisi mahdollistavan myös päällekkäisiä ”uudelleenkäyttöverkkoja”, ja tuottajan tulisi maksaa ne kaikki. Tuottaja maksaisi keräysastian, mutta uudelleenkäyttöyritysten ei tarvitsisi antaa kerättyä tavaraa tuottajalle, vaan voisivat myydä sen itse. Myös keräysasteen laskenta vaikutti erikoiselta, koska kerättyä määrää verrataan sekajätteen joukossa olevaan tekstiilien määrään. Tämä voi osoittautua hankalaksi.

Kommentoitiin, että EEJ menettely ei välttämättä olisi hyvä ratkaisu tekstiilien osalta. On haasteellista tunnistaa se kohta, missä tekstiili saisi EEJ statuksen. Todettiin, että komission JRC:ssä tehdään työtä liittyen tekstiilien EEJ-asiaan. Lisäksi ajatus, että kaikesta tehdään ensin jätettä vaikuttaa raskaalta ja turhalta. Lisäksi kysyttiin, miten Suomen kannassa suhtaudutaan uudelleenkäyttöön ja mikä on kannan muodostuksen aikataulu. Sirje kertoi kannan muodostuksen olevan vielä kesken, mutta tarkoitus olisi saada se mahdollisimman pian valmiiksi, vaikka asialla ei sinänsä ole kiirettä, koska neuvotteluajataulusta ei ole tietoa.

Ajoneuvojen kiertotalousasetusehdotus / Eini Lemmelä YM

Eini esitteli komission ehdotusta asetukseksi ajoneuvojen suunnittelun kiertotalousvaatimuksista ja romuajoneuvojen jätehuollosta. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Kysyttiin mm., että säädeltäisiinkö tässä erillisosien markkinoita, eli ratkaisisiko se esim. katalyysattoreiden varastamisongelman. Eini vastasi, että tällaista ei ole tunnistettu tässä ehdotuksessa. Lisäksi kysyttiin, mikä on ehdotuksen merkittävin uudistava vaikutus. Merkittävimmät uudet asetuksessa ehdotetut asiat liittyvät mm. ajoneuvojen suunnitteluun siten, että osat ovat irrotettavissa helposti. Valmistajien tulee antaa tietoa osien irrottamisesta ilmaiseksi ja lisäksi tietoa siitä, missä osissa on haitallisia aineita. Myös muovinkierrätykselle ehdotetut tavoitteet ovat uusia. Kommentoitiin eri maissa olevan erilaisia autoverokäytäntöjä, Suomessa akku myydään auton mukana. Huomioiko ehdotus uusia kiertotalouden malleja, että tietyt osat liisataan eivätkä ne kuulu autoon. Eini vastasi, ettei asetusta oteta kantaa kyseiseen asiaan.

5. Komission varhaisvaroitUSRaportin työpajan suunnittelu / Riitta LeVinen YM

Riitta esitteli alustavan ohjelmaluonnoksen työpajaan, jossa tullaan miettimään keinoja kierrätystavoitteisiin pääsemiseksi. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Kommentteja ohjelmaluonnokseen voi toimittaa kirjallisesti Riitalle (riitta.levinen@gov.fi) ja Sirjelle (sirje.sten@gov.fi) tai soittamalla 22.9.2023 mennessä.

Yleisesti suhtauduttiin erittäin positiivisesti kyseisen työpajan järjestämiseen. Kommentoitiin, että mietittäessä työpajan teemoja uudelleenkäytön tukeminen tulisi olla suuremmassa roolissa. Suomessa EU:n elpymisvälinerahat suunnattiin vihreään siirtymään, mutta ei uudelleenkäytön tukemiseen.

Lisäksi kommentoitiin, että varhaisvaroitUSRaportissa mainitaan jätteenpolton hillintäkeinot. Myös Hankeikkunan mukaan tulevassa jätelain muutoksessa (I-vaihe) otetaan huomioon hallitusohjelman kirjaus kunnan vastuun rajaamisesta kotitaloudessa syntyneeseen jätteeseen sekä jätteenpolton hillinnän edellyttämät toimet. Näiden kahden suhde toisiinsa liittyen jätteenpoltoon hillintään koettiin

epämääräiseksi ja sekavuutta aiheuttavaksi. Todettiin, että jos jätelain HE annetaan jo viikolla 11, niin varhaisvaroitusraportin suosituksiin liittyvä työpaja tulisi järjestää nopeammin. Riitta totesi, että asiaa on mietitty myös YM:ssä. Jätelain 1-vaiheen jätteenpolton hillintäkeinojen on ajateltu olevan yksinkertaisia täsmennyksiä esimerkiksi etusijajärjestyksen noudattamiseksi. Jätteenpolton hillintää ei siten kattavasti käsitellä jätelain 1-vaiheessa vaan asia tulee tarkasteltavaksi lainsäädäntötyön myöhemmissäkin vaiheissa. Työpajaa ei ole enää mahdollista järjestää niin, että se tukisi ajallisesti jätelain 1-vaiheen tekemistä, sillä HE on näillä näkymin tarkoitus lähettää lausunnoille jo syksyn 2023 aikana. Lopuksi vielä kommentoitiin, että jo tehtyjen toimien mm. hyötyjätteen keräyksen laajentamisen merkitys tulisi huomioida lisätoimia suunniteltaessa.

6. Jätehuolto osana Huoltovarmuusorganisaatiota / Taina Kallus KIVO

Taina esitteli jätehuoltoa osana huoltovarmuusorganisaatiota. Esitys saatavilla hankeikkunassa.

7. Uusi jätevakuumopas / Sini Pietilä YM ja Mika Heinonen PIRELY

Sini ja Mika esittelivät uutta jätevakuumopasta, joka on lausuntokierroksella 21.9 saakka lausuntopalvelussa. Esitykset saatavilla hankeikkunassa.

8. Yhteistyöryhmän jäsenten ajankohtaiset kuulumiset / ryhmäläiset

Motiva:

- Kiertotalous-Suomen kiertotalouskahveilla 21.9.2023 kerrotaan Materiaalitorin uudistuksesta. <https://kiertotaloussuomi.fi/tapahtuma/21-9-2023-kisun-kiertotalouskahvit-kiertotalouden-markkinapaikka-materiaalitori-tutuksi/>

Kaupan Liitto:

- Tavoitteena käynnistää kiertotalousohjelma. TEM maksaa esiselvityksen. Konsulttina Ethica Oy, jäsenliitoille osallistuminen ilmainen.

Kuntaliitto:

- Kuntamarkkinat 13.-14.9.2023. Tarjolla paljon erilaisia seminaareja myös maankäyttö-, ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan aiheista. www.kuntamarkkinat.fi

VTT:

- VTT:n ja Syken yhteisprojekti MSWPlast aloittaa sekajätteen lajittelukokeet jossa lajitellaan 500 tonnia sekajätettä tavoitteena selvittää miten muoveja mahdollisesta saataisiin kierrätettyä. https://www.vttresearch.com/fi/project_news/yhteistutkimus-ottaa-sekajatteeseen-heitetyn-muovin-hyotykayttoon

SYKE:

- Kiertotalous-Suomi järjestää 14.9. tekstiilien tuottajavastuuehdotusta koskevan webinaarin. <https://kiertotaloussuomi.fi/tapahtuma/tule-mukaan-kisun-kiertotalouskahveille/>
- Circwaste loppuseminaari 26.-27.10 Helsingissä Radisson Blu Seaside-hotellissa. [https://www.materiaalikiertoon.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/Circwasteloppuseminaari\(65090\)](https://www.materiaalikiertoon.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/Circwasteloppuseminaari(65090))

SLL:

- Uudelleenkäytön ammattilaisten syyspäivä Mikkelissä 6.-7.11.2023. [Uudelleenkäytön ammattilaispäivä 7.11.2023 - ilmoittautuminen \(office.com\)](https://www.uudelleenkayttö.fi/office.com)

TYNK:

- Tuottajavastuuiltapäivä Tampere-talolla Maestro-salissa keskiviikkona 1.11.2023 klo 12 alkaen. <https://www.tuottajayhteiso.fi/tvip/>
- Paristo ja akkutuottajayhteisöjen juhlavuoden akkuseminaari 26.9.2023 Heurekassa, Vantaalla. [Kutsu paristo- ja akkutuottajayhteisöjen juhlavuoden akkuseminaariin 26.9.2023 \(paristokierratys.fi\)](#)

Jätehuoltoyhdistys:

- Jätehuoltopäivät järjestetään Turussa 4.-5.10.2023 Radisson Blu Marina Palacessa. www.jatehuoltopaivat.fi

PIRELY:

- Tuottajavastuun yhteistyöryhmän ensimmäinen kokoontuminen 27.9.2023.
- Tuottajavastuuvälvonnassa aloittanut uusia henkilöitä: Henriikka Harinen (SUP, myöhemmin tekstiilit), Matti Silvola (tietojärjestelmä ja muovipakkaukset), Enni Virtanen (SER).

9. Muut asiat

Puheenjohtaja kannusti yhteistyöryhmäläisiä kertomaan ajatuksia, toiveita sekä ideoita kokousten aiheiksi. Lisäksi hän kannusti ihmisiä tulemaan läsnäkokouksiin.

10. Kokouksen päätös